

## **Життєві періоди людини, особливості психологічного стану**

Життєвий період людини, період середнього віку (21–42) характеризується в загальному випадку розвитком і витонченням свідомості.

Перший підцикл (21–28) є стадією активності. Активний аспект свідомості зв'язаний з інтелектом і розвитком розуму. Розширення свідомості може відбуватись в цей час в різній формі: подорожі, різноманітне читання, багатократна активність, вивчення безлічі академічних дисциплін, переходи з однієї роботи на іншу. В попередньому циклі активності фактор свідомості знаходився головним чином під впливом сім'ї і культурного середовища. В період циклу свідомості з'являється сприятливу можливість звільнитись від цих впливів і стати самому собі господарем. Справжній, хоча і не повністю свідомий пошук, властивий цьому часу, виражається в словах: «Знайти і виконати своє призначення», хоча в теперішні часи може виконуватись і більш обмежена уява про «успішну кар'єру». Душа — сутність свідомості. Має місце «криза між 21-м і 25-ма роками. При цьому може початись реєстрація егоїчних впливів і у випадку розвинених людей часто так і відбувається».

Другий підцикл (28–35) привносить фактор свідомого аспекту. Ключова нота цього періоду — робити менше, але думати глибше. Мудрість витонченіша за інтелект, будучи заснована на досвіді та зрілому роздумуванні. Її присутність дозволяє виносити судження і приймати рішення, недоступні поверхневому інтелекту.

Людина прагне глибше вникнути в обставини, вона робить зусилля доторкнутись до серця та душі в тій чи іншій області знання. Вона починає відчувати тонкощі та абстрактні ядра, які не так і легко виразити в інтелектуальних концепціях. Проявляється можливість сходження на більш високий рівень свідомості.

Другим фактором в цьому підциклі являється взаємодія індивідуального і групового. Індивіду ближче форма-активність, групі ж ближче свідомість. Протягом цього циклу мають відбуватись більш значущі налаштування в зв'язку з почуттям групи. Це не означає прилаштування, скоріше це зросла здатність розуміти. Під час цього «мудрого» підциклу з'являється можливість потіснити власну індивідуальність заради блага цілої групи. В певному значенні можна сказати, що любов і включеність важливіше світла. Людина менше воює з іншими, вона більш частіше «в тихому розпачі» бориться з власними установками та цінностями. В результаті вона прагне менше перероблювати інших, а більше роздумує про те, як змінити себе.

Третій підцикл (35–42) нерідко починається з депресії тої чи іншої степені. Психологічна депресія виникає внаслідок усвідомлення того, що більша частина життя витрачена на дрібниці. Цей перший проблиск розуміння, що життя триває не вічно. Необхідно прийняти ряд жорстких рішень. Людині приходить брати на себе зобов'язання, які, можливо, будуть обумовлювати її до кінця життя. Мрії стають практичніші. Мости до відступу спалюються. Діяльність обмежується або стає більш концентрованою. Вже неможливо утримувати в полі уваги всі мислимі можливості. Який напрямок вибрати? На людину в цей

час може лягти тяжка відповідальність, і її душі приходить ся прикладати немало зусиль, щоб знайти і утримувати оптимальний напрямок. Наступний головний цикл (42–63) засвідчить появу зрілості, займання владних позицій, необхідність приймання відповідальності.

Перший підцикл (42–49) — це час активності. Фактично, під час цього підциклу людина може виказувати найбільшу життєву активність. Однак ця активність різко відрізняється від активності юності, оскільки вона носить набагато менш експериментальний характер, менш розфокусована і більш цілеспрямовано сфокусована. Свідомість фокусує енергію на практичних напрямках. В цей час людина може затіяти «нове починання», таке як новий бізнес, новий напрямок роботи, нове підприємство. Але фактично воно не буде «новим» з точки зору знань, інтересу, області або завдання. Новим буде заняття певних контролюючих і вирішальних позицій.

Наступні два підцикли (49–56 и 56–63) в меншій степені видимі сторонньому спостерігачу і більш зв'язані з працею «за сценою». Активність могутності і влади може направлятись в цей час через інших. Це може виглядати як спокійне знаходження в зеніті, яке зазвичай являється початком заходу. Таке перебування в зеніті може супроводжуватись виконанням обов'язків глав сімейства — чесним, гармонійним і плановим, або ж роботою на відповідальному посту.

Течія силового циклу (42–63) залежить від зробленого раніше вибору під час кризового періоду 35–40 років. Цей вибір орієнтує людину або в напрямку особистості, або в напрямку душі. Особистість дивиться на все головним чином з позицій особистої користі. Її вибір егоїстичний і центрований на собі. Особиста кар'єра і матеріальна вигода являються головними керівничими міркуваннями. Такий вибір приводить до проживання певного досвіду, який може привести, а може і не привести до особистого успіху. Зазвичай же він приводить до кристалізації, фіксованої форми — жорсткому, негнучкому, неадаптивному стану, в якому відсутнє всіляке зростання. З іншого боку, при виборі душевного напрямку людина вибирає не форму, а принцип. Особистий успіх може супроводжувати цьому процесу, але не завжди, однак особисті обставини стають не на стільки важливими порівняно з тим вкладом, який вдається зробити по відношенню до інших людей, потомству, благу групи, дальнім перспективам, братству і більшому цілому.

Що відбувається після 63-х? Знов-таки, це залежить від раніше зроблених виборів. Для більшості це занепад і видалення від життя форми та особистості. Для деякого це сприятлива можливість для подальшої роботи душі: «Шістдесят третій рік вашого життя буде роком кризи і вищої можливості, і цю точку ви маєте мати на увазі і до неї готуватись.

Кризи можуть бути об'єктивними або суб'єктивними. Вони можуть виникати в свідомості на емоційному

Існує певна складність, зв'язана з усвідомленням того, що в певному змісті більшості членів групи залишилось лише кілька років життя.

Зростаюча рік від року стурбованість процесами старіння з їхніми негативними тенденціями, фізичними симптомами та бідами, і з вимогливою (?) ними пасивністю. Це

звичайна, дорога до старості, якою слідує велика більшість. Слідкуйте, щоб цього не сталося з вами протягом наступного десятиліття.